

עיונים בתקומת ישראל

סדרת נושא

כרך שמיני

מוזיקה בישראל

המערכת: מכון בן-גוריון לחקר ישראל והציונות, מדרשת בן-גוריון, ת"ד 257, מיקוד 8499000
טל: 08-6596940, פקס: 08-6596939, דואר אלקטרוני: omiller@bgu.ac.il
כתובתנו באינטרנט: <http://www.bgu.ac.il/iyunim>

עיונים בתקומת ישראל

סדרת נושא

כרך שמיני

מוזיקה בישראל

עורכים

מיכאל וולפה, גדעון כ"ץ, טוביה פרילינג

מכון בן-גוריון

לחקר ישראל והציונות • קריית שדה בוקר

אוניברסיטת בן-גוריון בנגב

תשע"ד - 2014

עורכת משנה: אורנה מילר
מערכת הכרך: טלילה אלירם, אבי בראלי, יהואש הירשברג,
מיכל זמורה כהן, זכריה פלווין, יעל שי

עריכת לשון: הרצליה אפרתי, יהודית לנצ'צקי-יצור,
ישראל רונן, נורית ולק, רות דלויה
הגהה: הדס בלום
עריכת תקצירים: משה תלמים
ריכוז עריכה וזכויות יוצרים: הדס בלום
הבאה לדפוס: סמדר רוטמן
עיצוב העטיפה: שרה לוי

תוכן המאמרים באחריות המחברים

אין לשכפל, להעתיק, לצלם, להקליט, לתרגם, לאחסן
במאגר מידע, לשדר או לקלוט בכל אמצעי אלקטרוני,
אופטי, מכני או אחר - כל חלק שהוא מהחומר שבספר זה.
שימוש מסחרי מכל סוג שהוא בחומר הכלול בספר זה
אסור בהחלט אלא ברשות מפורשת בכתב מהמוציא לאור.

ISSN 0792-7169

תשע"ד © 2014

כל הזכויות שמורות

למכון בן-גוריון לחקר ישראל והציונות

אוניברסיטת בן-גוריון בנגב

קריית שדה בוקר

עיצוב ועימוד: שרה לוי, באר שבע
נדפס בארט פלוס, ירושלים

תוכן העניינים

9	הקדמה: מיכאל וולפה, גדעון כ"ץ, טוביה פרילינג
	טוביה פרילינג
14	מבוא
	רוק
	מוטי רגב
29	גטרות חשמליות, קוסמופוליטיות אסתטית וייחוד תרבותי
	עודד היילברונר
	צרימה: תרבויות משנה, מוזיקה ומחאת צעירים ישראלים: מתרבות החברה הסלונית של שנות החמישים ועד תרבות הפנוזינים של שנות התשעים
50	ארי קטורזה
82	השפעת הרוק הפסיכדלי על האלכומים פוזי ושבולול
111	שיחה עם קובי אוז
	ג'אז
	אלונה שגיא־קרן
136	השתרשות הג'אז בישראל
188	שיחות על ג'אז
	זמר עברי
	יוסף גולדנברג
279	ייצוג המדבר בזמר העברי ובמוזיקה הישראלית האמנותית
	מיכל סדן
295	בעקבי הצאן - רועה וצאן בתמלילי שירי הזמר העבריים

אפרת ברט

326 מפגשם של מלחיני הזמר העברי המוקדם עם המזרח

נחומי הרציון

344 'זמר כפריים' - עמנואל זמיר, מורה דרך לזמר הכפר הישראלי?

אפרת ברט

362 'יין מכרם עתיק בקנקן חדש': סוגת שיריו המקוריים של עמנואל עמירן

חיה שחם

377 מציאות ואידאולוגיה בפזמוני העשור הראשון למדינה

יעל רשף

410 התהוותו של שיר העם העברי: היבטי לשון וסגנון

מסורות מוזיקליות ערביות

סימונה וסרמן

432 חדשנות מוזיקלית ומיסוד בשדה המוזיקה המזרחית האמנותית בישראל

אמנון שילוח

472 מוזיקה רבת־פנים וזהויות

שיחה עם תייסיר אליאס

486

מוזיקה אמנותית

יהואש הירשברג

517 חזון המזרח במוזיקה האמנותית הישראלית: מיתוס ומציאות

עירית יונגרמן

535 כְּנֹו בְּאַרְדִי (1890-1973): המסע למזרח

לירן גורקביץ'

553 פאול בן־חיים: האורטוריה 'יורם' וזהותו היהודית של המלחין

זכריה פלווין

581 בן ציון אורגד (1926-2006) - מבט על חייו

ענת רובינשטיין

605 ט"ו בשבט בצל זיכרון ושכול - 'שמש אוקטובר' מאת מרק קופיטמן
ו'הבן יקיר לי אפרים' מאת חיים פרמונט

חגי גריידי

623 האורטוריה כמנגינה עברית

יהודית כהן

645 יוהן סבסטיאן באך והמוזיקה האמנותית בישראל

670 מוזיקה ומסורת, רבישיח

מוזיקה ודת

דב שוורץ

688 מגמות ותפיסות של מוזיקה בציונות הדתית בארץ ישראל

נעמי כהן צנטנר

713 ניגונים עתיקים בחברה חדשה - זמירות שבת בבני עקיבא ובקרב
צעירי הציונות הדתית

עמית קליין

741 מגלות לגאולה - על השינויים בחזנות: מאירופה של ראשית המאה ה־20
למדינת ישראל של ראשית המאה ה־21

אסיקה מרקס

769 היבטים חברתיים ותרבותיים בזמרת הפיוט המתחדשת בישראל

מוזיקה ותרבות

נפתלי וגנר

789 חלונות מוזיקליים - קונפליקט ופיוס במרחב־שמע משותף

יעל בלבן

808 'צ'ייקובסקי הוא אשתו של ברהמס': ייצוגים מוזיקליים בסיפורת
של שולמית הראבן

אריאל פרידמן

829 מחפשים את מקומם - תחושת מקום וזהות בקליפים ישראלים

מירי טלמון

850 הפסקול של המדינה: היסטוריה תרבותית ופסקול מוזיקלי בקולנוע הישראלי

מירב מירון דביריס

871 טקסט והעיר הגדולה - שני דיוקנאות של תל אביב בלחניו של יוני רכטר

נעמה רמות

896 'ארצנו הקטנטונת': הקברט ביישוב

עידית סולקין

940 'קווה קווה דלה אומה': השתקפויות תרבותיות בשירי משחק
אקולוגיים בעיר תל אביב

מיכל זמורה כהן

956 למשמעותה של 'מוזיקה ישראלית'

969 שיחה עם אביהו מדינה ושמעון פרנס

אפילוג

מיכאל וולפה

1006 המוזיקה הישראלית: מבט אופטימי

1023 רשימת היצירות

1025 שמות מחברי המאמרים והמרואינים

i תקצירים